

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
administracije in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošilja
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu
hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Daniel O'Connell.

II.

Ko si je bil O'Connell pridobil srca in zaupanje svojih rojakov, ko je videl, da besede njegove odmevajo po vseh pokrajinah irskih in da vsi pazijo, kaj bo on rekel, poprijel se je imenitne pa težavne naloge Irce pridobiti enakopravnost z Angleži. Irci so to že prej poskušali in v ta namen štirikrat, namreč l. 1760, 1790, 1809 in 1813 osnovali katoliške družbe, ki so po kratkem brezuspešnem delovanju zopet zamrle. Da bi se te družbe zopet oživile ter postale neprestrašene in pogumne in konečno prišle do zmage, treba jim je bilo krepkega voditelja, ki je na sebi imel vnemo mladenčevo pa skušenost starčevo, srčnost neprestrašeno pa ročnost spoznati nevarnosti in o pravem času se jim ogniti; treba jim je bilo rodoljuba, kateremu je narod brezpogojno zapal, in kterelega je morala čislati tudi aristokracija, ali pa saj se ga bati; z eno besedo treba jim je bilo moža, ki je deželo svojo dobro poznal in se po nobeni reči ni dal vkreniti ne na desno ne na levo, ampak je vedno pred očmi imel le zmago pravične svoje reči.

In tak mož je bil O'Connell. L. 1823 dogovorila sta se s Sheilom, da hočeta Irce predramiti. Osnovala sta pravila nove družbe, ktere namen bi bil potegovati se za ravnopravnost naroda irskega. Pa mlačnost med Irci je bila tako velika, da po štirikratnem vabilu prišlo je k shodu, ki so ga bili napravili v stranski izbicie neke bukvarnice, le osem oseb. O'Connell to videvši je ves nevoljen šel v bukvarnico, kjer je našel 5 bogoslovcev, ktere je povabil, da naj se vde-

ležé zborovanja. Ker so se obotavljali, prijel jih je za rame ter siloma potisnil v sobo in pričel zborovanje. Pa to seme je kmalo poginilo in obrodilo prelep sad. V malo letih štelo je društvo na milijone udov, ki so bili razkropljeni po vsej Irski in hoteli na miren način Irce m priboriti ravnopravnost z Angleži. Zlasti se je društvo jako povzdignilo, ko so bili pristopili katoliški plemenitaši, ki so ga dotlej pisano gledali in sumljivo odtegovali se svojim katoliškim tovaršem. Za poravnanje raznih stroškov plačeval je po navetu O'Connellovem vsak ud po vinarju na mesec, kar je pa pri obilnem številu udov znašalo silno veliko. S temi denarji so podpirali revne od vradnikov žuljene in zatirane najemnike in plačevali sodnijske stroške, kadar je bilo kterelega njihovih pomagačev tožiti.

Krepko in naglo razširjevanje tega društva skrbelo je vladino stranko Torysko, ki je menila vničiti ga, če vniči njegovega voditelja. Tožili so tedaj O'Connella, češ, da s puntarskimi govori hujska ljudi, pa sodnija ga je nekrivega spoznala. Ker jim je bilo to spodletelo, sklenil je parlament l. 1825 postaviti, po kateri so bila vsa politična društva prepovedana, nepolitičnim pa zaukazano, da njihovi zbori ne smejo dalje trajati nego 14 dni. Ta postava je na Irskem napravila veliko hrupa, pa prebrisani voditelji so se vedeli umakniti ji. Ker so bila politična društva prepovedana, snovali so društva za javno podučevanje; ker se niso več smeli denarji nabirati za preiskave sodnijske, pobirali so jih za podpiranje revežev; in ker shodi niso smeli trajati dalje nego 14 dni, razšli so se po preteklem obroku prostovoljno, pa ob enem shod sklicali v kakem

drugem kraju, kjer so imeli svoje podružnice, in kjer so nadaljevali pretrgane obravnave. O'Connell in Sheil sta redno prihajala k tem shodom ter ljudstvo z izvrstnimi in iskrenimi govori navduševala. „Zastonj, rekel je O'Connell pri nekem shodu, mevžasta vlada kuje trinoške postave, mi bodemo znali se jim ustavljati in katoličani irski ne bodo opustili svojih shodov, dokler ne bodo dosegli ravnopravnosti. Pred letom še smo starašinstvo angleško preponižno prosili, da naj nam nazaj da naše postave, pa odreklo nam je naše prošnje; danes zahtevamo neomejeno popolno ravnopravnost, brez pogoja in zadržka. Sedaj več ne prosimo, sedaj tirjamo!“

S takimi govori je hudo razburil Irce, pa vedejši, da silni upor bi na mah podrl vse, kar je bil z velikim trudom že pridobil, krotil in svaril jih je pred očitno vstajo. Po njegovi misli morali so Irci premagovati sami sebe, ob enem pa kazati se tako določne in neprestrašene, da je morala Angleška vsak hip nadjati se silnega upora. Ljudski shodi so se po vseh pokrajinah silno množili, pa ljudstvo je bilo že tako izurjeno, da se nikjer najmanjša nerodnost ni zgodila.

O'Connell je sodil, da s tako dobro izučeni in urejenimi boritelji sme stopiti na politično bojišče. Prvo priliko dale so mu leta 1826 volitve za skupni angleški parlament. Protestantiški posestniki so dotlej svojim katoliškim najemnikom kar zapovedali, koga naj volijo, in nihče si ni upal se jim ustaviti, ker so najemniki mislili, da njihovi glasovi so lastnina posestnikov kakor njihova zemljišča. Sedaj pa so hoteli imeti svoje kandidate. Najprvo so poskusili v grofiji Waterfordski, kjer

Lazarjeva dvojčka,

ali

trojno veselje o novi maši.

Povest iz časov turških vojsk na Slovenskem.

(Dalje.)

Novice iz vojske.

Kmalo za starcem se je prikazala luč med pečevjem, svetil je ribič in peljal Kamnibregovega slà v jamo, ki je bil tisto jutro prijezdil s šentjernejskih planjav, od tam, kjer so se kristijani s Turki bili.

Zdaj pa le urno domu, kristijani so dobili zmago! S temi preveselimi besedami je pozdravil sel svojo gospó in vse pričujoče. Ne dá se popisati, s koliko radostjo so ga sprejeli vsi, ki so se v hudi stiski ječili v votlem podzemeljskem poslopji. Jeli so pobirati kopita in odpravljati se iz Vranje peči. Ponosen je ribič prižgal bakljo, ž njim vred so še drugi svetili in vsi so Boga hvalé korakali iz jame ter prosili: Bog daj, da bi iz tega namena nikdar več ne bilo treba skrivati se v neljudni kraj! Prišli so na beli dan in počasi dospeli na ravnino do ribičeve kočé.

Ne mudi se nam domu, reče gospa, počivajmo malo pri ribiču, ti sel pa nam boš pravil novice iz vojske.

Sel jame govoriti: Ko sem zadnjič jezdil od doma, tje gori po naših hribih, videl sem marsikaj žalostnega. Marsikje se je dvigal dim proti nebu, bila so to pogorišča, ki so jih divji sovražniki puščali za sabo; ljudi ni bilo na planem, in strah me je bilo, bal sem se, da bi me neprevidoma ne zasačil kak pesoglavec. Prišel sem do vrha, zagledal daljne šentjernejske ravni, in strašen šum mi je zadeval ušesi. Vreščalo je kot toča in grom o hudi uri in nisem si upal blizo. Dobil pa sem s časom srčnost in z vrancem sva jo pobrisala proti dolini. Dozdevalo se mi je, da čedalje bolj se odmičejo bojne trombe in res je bilo tako. Neizmerne trume so se gnjetle proti Gorjancem, in nekteri so prihajali iz skrivališč ter djali: Turki bežijo. Naročil sem bil nekemu gorniku iz Pijave gorice, da bi šel povedat v naš grad, kaj se je zgodilo, pa kakor pravite, ni ga bilo, menda je šel žene iskat in otrók, ki so skriti tičali v velikovrškem gozdu. Urno

sva jo potem popihala s konjičem proti Bučki, in predno je bilo dve uri, imela sva Gorjance pred seboj. Gredoč sem zvedel, da se Turki niso dolgo ustavljali. Videči, da je kristijanov silno veliko, upirali so se le malo, potem se brž pripravili na beg. Kmalu tedaj so zmagali kristijani, pa niso bili s tem zadovoljni. Vedeli so, da je mnogo vjetnikov med Turčini, saj so povsod vse čvrste ljudi grabili v svojo pest, ter jih spravljali v svoj tabor blizo Metlike. Dirjali so tedaj kristijani za sovražnimi krdeli, da bi oteli nesrečne vjetnike; ali Bog ve, če se jim izide po sreči. Vrh tega se je pripetila še druga neprilika že med tem, ko so pesjani bežali. En del naše vojne je bil namenjen, da Turke zaleze od nasprotne strani, da se jim zapodi v hrbet. Ali prenašlo so se obrnili grozovitneži in prišli unemu krdelu naproti. Le-ti niso bili svesti boja, ker prerano so zagledali vraga; toraj so se zastonj branili, nekaj jih je popadalo mrtvih, ostale pa so vrage zgrabili in tirali proti Turčiji. Bili so med vjetimi najhrabriši kranjski junaki. Vseh vjetnikov je neki veliko tisuč, in ako jih do zdaj

je bil vsem nepričakovano za poslanca izvoljen njihov kandidat, sicer nekatoličan, pa katoličanom jako vdan in pravičen. To jim je dalo tak pogum, da so zatem povsod zmagali njihovi kandidati.

Pa O'Connell je hotel sam priti v parlament, da bi se tem ložej in tem zdatnejši potegoval za pravice naroda svojega. L. 1828 poteklo je poslanstvo ministra Vesej Fitzgeralda, čigar družina se je bila že pred sto in sto leti naselila na Irskem. Fitzgerald je zopet kandidiral; pa trdivši, da katoličani so bili izključeni iz parlamenta irskega, ne pa iz parlamenta angleškega, ki je po zedinjenju postal čisto nova skupščina, je O'Connell kandidiral za poslanstvo. Na Angleškem je vsled tega nastala strašna razburjenost; kajti v parlamentu še ni bilo nobenega katoličana, ker se je še zmerom od poslancev zahtevala najvišja vladina prisega (Suprematie Eid). Potrditev katoliškega poslanca imela bi tedaj pomen, da hočejo katoličanom privoliti ravnopravnost z Angleži.

V svojem govoru do volilcev rekel je O'Connell: „Pravijo, da nimam pravice izvoljen biti. To je napačno; kot katoličan sicer ne morem in nočem storiti prisega, katero parlament od svojih udov tirja. Pa oblast, ki je ustanovila parlament, zamore to prisego odpraviti, in če me volite, imam trdno upanje, da naši najhujši sovražniki bodo morali odpraviti zapreko, ki od ljudstva voljenim poslancem brani spolnovati dolžnosti do kralja in domovine. V tej prisegi se izreče, da sv. maša in češenje Marije Device so brezbožna, krivoverska dejanja. S tako prisego nikdar ne bom oskrnil svoje duše, prepustim jo nasprotniku svojemu Vesej Fitzgeraldu. Enkrat jo je že storil in hoče zopet imeti vaše glasove, da bi jo storil še v drugo. Volilci, odločiti se morata za mene ali za g. Fitzgeralda. Če volite mene, obljubim vam, da bode ta bogokletska prisega kmalo odpravljena.“ Angleži so si prizadevali na vso moč, da bi zabranili volitev O'Connellovo, pa zmaga je bila po 6 dnevni volilni borbi tako sijajna, da njegov nasprotnik je še pred končano volitvijo od kandidature odstopil prostovoljno. Veselje zaradi te zmage je bilo neizmerno; po vseh cerkvah imeli so slovesne zahvalne maše, po višavah pa so goreli kresovi, ker zgodilo se je bilo malo prej vsem dozdevano nemogoče: katolišk I r e c iz stare rodovine postal je po-

slanec angleškega parlamenta. Ministerstvo Wellingtonovo je spoznalo, da stare izjeme postav se ne bodo mogle več vzdržati, in ker je bilo na Irskem postalo tako gibanje, da je le tehtna beseda O'Connellova zamogla krotiti razburjene katoličane, začeli so se dogovori z voditelji katoliškimi pa nasprotniki ravnopravnosti, ki so imeli tak vspeh, da je vlada parlamentu, ki se je pričel 1. februarja l. 1829, predložila postavo o ravnopravnosti katoličanov, ki je bila 30. marca sklenjena, 13. avgusta pa od kralja potrjena. Društvo katoliško je bilo svoj namen doseglo in se je prostovoljno razrušilo. 15. maja pa je prišel O'Connell v parlament, in je po novi za katoličane sestavljeni prisegi storil svojo obljubo. Ker je bil pa izvoljen, preden je še bila ta prisega sklenjena, moral se je dati še enkrat voliti, kar se je zgodilo brez težave in nasprotovanja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. avgusta.

Avstrijske dežele.

Cesar so 6. t. m. sprejeli kneza srbskega, ki se je čez pol ure pri njih pomudil. Drugi dan pa so mu visito vrnili. Pomenljivo je, da je tudi Andrassy prišel na Dunaj in knezu srbskemu se poklonil ter čez poldrugo uro z njim se razgovarjal. „Smešno je, kar pišejo vladni listi, pravi „Reform“, da je knez glavno svoje mesto in deželo svojo v tako resnem času zapustil, da bi si poiskal neveste, ali vravnal denarne svoje zadeve, ali posvetoval se s kakim zdravnikom, ki bi bil ravno tako lahko prišel v Beligrad. Noben razumen človek ne dvomi, da to velja upor u ercegovinskemu. Knez Milan gotovo ne zahteva, da bi se Avstrija potegnila za upornike, le to hoče za trdno zvedeti, bode li Avstrija ostalo neutralna? Neutralnost je prava politika, tudi če Srbi za Ercegovince zgrabijo za orožje. Upamo, da grof Andrassy se ne bode zoper Srbijo dejansko potegnil za Turčijo. Liberalcem našim bi pa to bilo pač po volji.“

Delegaciji se boste boje komaj pred drugim tednom meseca oktobra sošli in tudi državni zbor dunajski utegne se sniti še le po končanih delegacijah, to je, sredi meseca novembra, ker so mnogi veljavni možje zoper to, da bi državni zbor in delegaciji zborovala ob enem.

hiša, tam je zdaj kup črnega pepela, hlev je zgorel, svinjak ravno tako, in žive stvari ne dobiš več na domu, pač se ti bo milo delalo pri srcu.

O, Bog se me usmili, kaj čem zdaj početil jame tarnati Neža. Dvojčka imam na prsih, moža ni, morda ga ne bo nikoli več, pa še pod streho nimam nikamor. — Tolika bolest jo je mamila v tem trenutku, da so ji celo solze zaostale, in sedela je na trati, kakor bi bila okamnena.

Zdaj pristopi gospa, prime Nežo za roko in pravi: Ljuba moja, ne žaluj in ne plakaj preveč, Bog bo pomagal. Ne morem dosti hvaležna biti, da Turki niso staknili grada, povrnem se va-nj, pa tudi ti poneseš dvojčka z menoj, in pri sebi vas bom imela, dokler se drugač ne obrne. Skupaj sve bili v jami, skupaj bove tudi v gradu, potolaži se, vse bo še boljše kot upamo.

Odpravila se je gospa s svojimi v grad nazaj, šla je z njo Lazarica z dvojčkoma, starec pa in prišli sosed sta se vrnila v hribe. Ribiču je naročila gospa, naj kmalo pride v grad, da

S Čehi se bodo, kakor poroča „Fr. öst. Journal“, po sklepu delegacij pričele razprave o porazumljenji, ker so merodajni krogi prepričani, da poskušnja z Mladočehi je čisto spodletela. Če se bodo te razprave vršile pod krilom Auersperg-Lasser-Ungerjevem ali pa če se bode že dognana reč temu kabinetu naznaila, to se v krogih, ki se jako zanimivajo za spravo med narodi avstrijskimi, še le pretresa.

Dr. Makanec je bil v okraju siseškem izvoljen za poslanca, Starčević pa je doslej povsod propal.

Hrvaška društva „Sokol“, „Šava“ in „Kolo“ so zavoljo dogodeb v Ercegovini odložila nameravani izlet na Bled. Za brate Ercegovince se z vso marljivostjo nabira.

Vnanje države.

O **ercegovinskem** uporu piše „Ruski Mir“, da bi bilo najbolje, da ostanejo Bosna, Ercegovina in Bulgarija pod vladno Turško, da se jim pa dovoli samoupravno oskrbovanje svojih zadev, zlasti pobiranje davkov. Nek drugi časnik ruski pa meni, da bi najboljša bila politika, ki je osvobodila Grško, Srbsko pa Rumunsko. To skoro potrjuje izjave uradnih listov, ki pišejo, da Ruska, Nemčija pa Avstrija so sklenile za zdaj Srbom in Črnogorcem še ne dovoliti vdariti nad Turka. Krščanski narodi turški bi po tem takem morali potrpežljivo čakati, da z Dunaja, Berolina in Petrograda dobé dovoljenje otresti jarem turški. Pa kristijani se za to menda dosti ne brigajo in sliši se, da mnogo prostovoljcev črnogorskih se je pod vodstvom Zimanića, Aleksića in Petrovića podalo v Ercegovino, in da se na Popovem polju hočejo sniti z uporniki, če jim Derviš paša poti ne prestriže. „N. Frmdbl.“ poroča, da tudi okoli 400 Bokezov se je podalo k upornikom in da to namerava storiti na sto in sto Dalmatincev.

Kako misli Rumunija o tem uporu, o tem se še ni nič zvedelo. Pač pa se vidi, kakor da bi se bala vlada nevarnih notranjih prekucij, kajti vojni minister je razglasil ukaz, ki veli vojakom pri vsakem puntu brez ozira streljati, dokler imajo streliva.

Pruska vlada je res dala zapreti 3 vrednike „Fr. Ztng.“, ker so se branili pred sodnijo pričati. Liberalni postavodajalci, pravi „Germania“, smejo biti veseli, ker se namreč po njihovih načelih blagostanje posameznih mora podvreči volji države, morajo biti zado-

še nič niso naši rešili, ne bodo nikdar več videli svojega domovja.

Sam Bog vé, kaj je z mojim možem? izdihne objakana Lazarica.

Ni mi bilo mogoče iskati znancev med vojaki. Gledal sem le po gospodu Kamnibregu, in celo z njim sem se sošel le za kratek trenutek. Družega nisem čul iz njegovih ust, kakor te-le besede: Urno jezdi domu, povej moji gospej, da smo zmagali in da se vidimo v malo dnevih. — Dobivši gospodovo povelje sem naglo odjezdil, naravnost proti Bučki in mimo Laza v Žapovže k ribiču, da sva potem podala se v jamo.

Pri teh besedah se prikaže kmet s hribov, gredé proti ribičevi koči. Neža ga urno spozna in mu pravi: Dobro došel, sosed! ravno prav, da pojdeva skupaj domu. — Prav, prav, odgovarja možak, saj sem ravno prišel iskat te, ker so rekli, da tičiš v Vranji peči.

Kako pa je na Lazu? popraša gospa.

Menda so krvoloki vse pomandrali, odgovori Neža strahoma.

Res je taka, ljuba sosed. Kjer je stala

dobi plačilo za mnogo trudov, ki jih je imel, dokler je bila skrita v votlini.

Ko so prišli v grad, odkazala je gospa Neži posebno izbo. V njej je prebivala in gojila ljubeznjiva otroka; imela je vsega potrebnega dovolj in boljše se ji je godilo, kakor nekdanj doma. Vendar žalost po možu in po domovji jo je pogosto mučila, dasiravno je s prva še upala, da bo še kdaj tako, kot je bilo svoje dni.

Čez osem dni potem je prišel Kamnibreg domu. S kakim veseljem ga je sprejela gospa, ni treba praviti. Povedal je o marsičem, kako je bilo v bojih, le o Lazarju ni nič vedel, vendar ni jemal Neži upanja, ampak rekel je, morebiti še pride.

Popolnoma zadovoljen je bil vitez, da so Nežo in dvojčka spravili v grad, obljubil je, da jo hoče zmerom pri sebi imeti in za njo in za otroka skrbeti, ako več ne bo Lazarja nazaj. Ako pa bi prišel, pomagal bi, da si zidata hišo in si pomoreta zopet na prejšnji stan.

Dolgo časa potem je bil mir na Slovenskem.

(Dalje sledi.)

voljni s tem, da se silijo k ovadovanju. „Fr. Ztg.“ je vedno povdarjala, kako zelo to škoduje državljski svobodi, zdaj sama skuša, da to kar delajo na Poznanskem, da bi zvedeli skrivnega pooblaščenca papeževega, se tudi strinja z liberalno postavo tiskovno.

Nemška. Kakor „Germania“ poroča, je v Weselnu zaprti nekdanji paderbornski škof svojevolsjno zapustil mesto, vladnemu predsedniku pismeno naznanivši, da je šel zavoljo slabega zdravja in zato, ker ga kličejo dolžnosti pastirske v škofijo, katerih v Weselnu ne more spolnovati. V kraju, kamor se zdaj podá, mu bo to lože.

Španjska vlada je napravila enakomislečim veliko veselje s tem, da je po svetu raztrobila, da je Leo d' Urgel padlo v Roke Martina Campa, kar je bilo res nekoliko verjetno, ker se je Francoska vmes mešala. Toda zopet moramo liberalcem kaliti veselje. Odprto mesto so Alfonzovci res zasedli, ali važna je le trdnjava in ta je še v rokah Karlistov. Mesto ni imelo nobene posadke in nihče ga ni branil. Urgelški škof je tudi v tej trdnjavi, ki je bila že dvakrat oblegana, namreč, po Napoleonovih Francozih, ki je niso mogli zmagati, in l. 1822 po kraljevih četah, ktere so jo še le čez deset mescev pripravile do tega, da se je podala.

Izvirni dopisi.

Iz Kranjske gore. Tukajšni zaradi redke telesne, in še redkeje dušne lastnosti v obče znani občinec „Urbani“ bil je vsled sklepa občinskega odbora obsojen plačati kazen 2 gold., ker ni na-nj spadajoče ponočne vaške straže držal; župan mu pošlje zaradi tega prestopka pisani plačilni nalog, da ima plačati omenjeno globo 2 glid. v 8 dneh. Urbani, kateri le kranjsko špraho tolče, nemščine še nikoli ni znal in slovensčine se še priučil ni, pretrga plačilni nalog, ker je bil slovensko pisan; ravno tako je naredil tudi v drugo v enaki zadevi od županstva mu z oddanim plačilnim nalogom. Pri drugi priliki je isti Urbani ponočno, pozno uro v njegovo še razsvetljeno pivnico postavno prišlo patrolo po divjaško z napeto pištolo napadel, ter jej z najgršimi priimki grozil in kričal, da se ima vun pobrati in jej tako z orožjem v roki proté sledil. —

Ker župan v spolnovanju svojega posla ni toraj življenja svest in to tem manj, ker tukajšnja žandarmerija k temu ne samo nič ne stori, temveč žendarmerijski vodja sam cele noči po krčmah rogovili, ljudi zoper ponočno patroliranje hujska in še celo ponočno stražo napada in pretepa, se je županstvo zoper vse te nepostavnosti pri c. k. okr. glavarstvu v Radoljci pritožilo; toda žalibog, da se v tej zadevi do sedaj še čisto nič storilo ni in se tudi nič storilo ne bo, če je resnica, kar Urbani javno po krčmah pripoveduje, da so on (Urbani), njegov tast Hribar in c. kr. okr. glavar (Wurzbach) v Radoljci vsi eden.

Domače novice.

V Ljubljani, 7. avgusta.

(Beseda na korist kapelnika) gospoda Stöckl-na bo v saboto 7. avgusta na čitalničnem vrtu. Ako bi vreme bilo neugodno, se preloži beseda na drugi dan, nedeljo 8. avgusta. Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 30 kr. za osobo.

(Knez in škof dr. Pogačar) so se 5. t. m. vrnili z Dunaja v Ljubljano in se v ponedeljek 9. t. m. podajo v Gorico.

(Hrvatov) ne bo 15. t. m. na Bled, kar je povedano že na drugem kraji. Zato se bo menda denar, kar ga je bilo nabranega za ta namen, poslal za podporo onim Hercegovincem, ki so turški sili in krutosti ušli na avstrijska tla v Dalmacijo in s kterimi, kakor smo čuli, žandarji in gosposke v kljub Rodiču nič posebno prijazno ne ravnaajo. — Nabiranje denarja za upornike ercegovinske je sicer prepovedano, a vendar se ne more braniti nikomur, da pošlje kak znesek dobrodelnemu odboru v Dalmacijo ali pa prosi koga, da ga pošlje, če sam ne ve kam.

(Ljubljanski magistrat) je poslal vsem vredništvom že v zadnji številki Slovenca razglašeno prepoved zaradi nabiranja denarjev za upornike v Ercegovini. Novo nam je pri tem ukazu le to, da se prepoveduje vredništvom nekaj, česar nobeno vredništvo nameravalo ni, namreč nabiranje denarja za podporo upornikom. Nameravali smo le nabirati mile darove za one nesrečneže, ki na avstrijski zemlji pomoči iščejo. Čemu tedaj nepričakovani opomin ljubljanskega magistrata?

(Propaganda za Nemčijo.) V Stuttgartu so napravili nemški strelci streljanje na dobitke. Ker je Kranjska dežela — vsaj po novem pruskem zemljevidu — tudi kos Nemčije, niso mogli naši nemčurji drugače, ko da so poslali deputacijo 18 mož pod vodstvom dr. Stöckl-na tje. To ne bi bilo sicer nič nenavadnega, mi bi tega še ne omenili ne, kajti vsak naj išče svojega veselja, kjerkoli hoče, ako tudi na otokih vélicege morja. Ali ti strelci se obnašajo v Stuttgartu kot poverjeniki kranjske dežele in kakor da bi bila ta nemška, ter uganjajo politiko nemške vzajemnosti ali skupnosti. In vladni list „Laib. Ztg.“ to pripoveduje v istem listu, v katerem prinaša prepoved nabiranja danarja za Ercegovince. Naša deželna vlada k temu nič ne reče, pač pa je pisala zagrebškemu županu gosp. Vončini, da naj hrvaški „Sokoli“ ne pridejo na Kranjsko v sokolovski obleki, sicer jim bo izlet na Bled prepovedala. Prašamo: kako ravnanje je to? Nemškutarske društva smejo v kakoršni koli obleki hoditi po celem svetu, tudi po slovenskih deželah — če si le upajo, Slovani pa ne smejo v obleki, ktera jim je dovoljena po pravilih po vladi potrjenih, brez posebnega dovoljenja nikamor. Se vé da, slovanska noša in rudeča srajca ste nevarni, nemški klobuki in pruske kape pa ne. — Sicer pa nekaj smešnega od teh strelcev. Eden izmed njih je telegrafiral v Ljubljano, da je pokal „vstrelil“ (einen Becher erschossen). So se mu nemci pač smejali, ko je po pokalu streljal, ali pa zato, ker tako dobro nemški zna.

(„Tagblatt“ se je ustrašil) porotnikov, pred kterimi bi bil moral prihoduji teden zagovarjati laži, ki jih je o ranjcem dr. Costi trosil med svet, ko je trdil, da se je dr. Costa trdovratno branil pred smrtjo duhovske pomoči. V četrtek je vse to preklical in se stavil sam na laž. Taki so listi! Laže in obrekuje, dokler ni nevarnosti. Ko mu pa na peto stopiš, ti bo storil vse, kar boš zahteval od njega, da se mu le družega nič ne zgodi. O časti in poštenosti ni govorjenja. Zdaj ima „Tagblatt“ še eno pravdo z gosp. Krečem, ki se pa menda ne bo dal potolažiti po takem preklicu. Naj pride tako rokovnjaško časnikarstvo enkrat pred porotnike, da svet spozna časnikarske ropotače, ki le bližnjemu po časti strežejo.

(Izglede nemčurske omike.) Dunajski „Extrablatt“ 5. t. m. podaja svojim bralcem, med kterimi je gotovo največ fijakarjev in dunajskih branjev in ljubljanski nemčurji, ker olikanim

nemcem menda kaj tacega vendar še ni okusno, — sledečo psovko na Kranjce, ki mu je bila najbrže iz Kleinmeyerjeve tiskarne poslana:

Fünfundfünfzig und noch Einer —
Lauter edle, tapf're Krainer,
Nicht Gottscheewer, die hausiren
Und auf „was und nix“ riskiren,
Nein, Slovenen reinsten Blutes,
Deutschenfresser kühnsten Muthes. —
Fünfundfünfzig und noch Einer,
Also sechsundfünfzig Krainer,
Zieh'n aus Laibach durch „die Lina“
Fort bis zur Herzegowina. —
Armer Sultan, arme Türken!
Mögt Ihr jetzt auch Wunder wirken,
Ist dies Alles doch vergebens;
Wehrt Euch lieber Eures Lebens,
Den Vier weniger als Sechzig
Nahen schon und seht, so rücht sich,
Was gethan einst Eure Väter
Ihren Vittern, wenn auch später. —
Und sie schreiten hin so feste,
Haben sich versorgt auf's Beste:
Gurkenkrebse, vaterländisch,
Brot aus Kukurutz, echt wendisch,
Krainerwürste, vielbekannt —
Bildnen ihren Proviant;
Ausserdem trägt jeder Ritter
„Kronawetter“ wohl zwei Liter
Und als Schwert, worauf sie eitel,
Schwingen sie den Taschenfeitel,
Fünfundfünfzig und noch eins,
Selbsterzeugt von Söhnen Krains.
Und ihr Führer, werth und theuer,
Nennt echt slavisch sich H u b m a y e r,
Als Schriftsetzer ernährt'er sich,
Druckte Fehler schauerlich *).
Jetzt rückt er dem Feind zu Leibe,
Dass mit Garmondschrift er schreibe
Blut'ge Schrift auf Türkennacken,
Schwingend kühn den Winkelhacken.
In den Krieg zieh'n die Slovenen,
Vater Bleiweis weint schon Thränen,
Handschuhmacher Horak sachte
Jedem ein Paar Handschuh brachte,
Und Herr Murnik spricht nach Beiden,
Und erleichtert so das Scheiden.
Jedem reicht noch einen Ukas,
Einen Pass Herr Svetec Lukas.
Fünfundfünfzig und noch Einer
Ziehen in den Kampf die Krainer,
Segen gibt die Klerisei,
Costa! ist ihr Feldgeschrei,
Ihr Panier der „Kronawetter.“ —
Nun viel Glück und schönes Wetter.

Kaj naši bralci porekó k taki pisavi? Mi nič družega, ko da za nas želodec bi kaj tacega ne bilo. Boljši so še krški raki in brinjevec, če še tako slab, kakor taka žlobudra. Dober tek!

Razne reči.

— Toča. Iz Belaka, 3. avgusta, se nam piše: Včeraj je toča v Belaku in okolici več ur na široko hudo pobila in neizrečeno veliko škode napravila. Šla je kakih 10 minut, debela kakor lešniki in orehi in vse je bilo pobeljeno kakor v zimskem času. Čuditi sem se pa moral, da veliko gospode nima nobenega sočutja za revnega davka plačujočega kmeta. Med tem, ko se je bila toča usula, sem slišal namreč le preklinjevanje, ne pa molitve, da bi se nas Bog usmilil. Sploh je menda v Belaku veliko framasonstva. Čudno pa je letos, da nas toča tolikokrat obiskuje. V Šentvidu nad Celovcem je že dvakrat kaj hudo razsajala, ravno tako tudi v drugih krajih. Da bi ljudstvo greh zapustilo, bi pač ne imelo tolikokrat poskušati šibe božje.

— Zopet razsajanje zoper Don Alfonsa. Zdaj se je pridružilo mesto Reka

*) V Kleinmeyerjevi tiskarni ga ni stavca, ki bi tako korektno stavil in znal nemški in slovenski pravopis, kakor gosp. Miroslav Hubmayer; spričujejo to najvažnejša dela, ktera je on imel, in zaradi kterih je zdaj jako pogrešan. Kdor je to nesramnost pisal, je — lažnik. Stavec.

v sramoti Gradcu. Reška ljudska druhal je namreč obrekovana žlahtnika in gosta našega cesarja nadlegovala po liberalni šegi s krikom in žvižganjem. Ko je Alfons 4. t. m. pripeljal se z Dono Marijo na kolodvor, od koder je bil namenjen na svoje posestvo Skarpa, začelo je nekaj ljudi sikati in kmalo je bila taka druhal skup, da je bilo razsajanje toliko, kolikor je tega treba za liberalno demonstracijo. Razsajalci so šli za prišlema do gostilnice. Drug dan si več ljudi ni upalo iz hiše, ker so se bali nerodnosti. Tedaj si je zdaj tudi un-kraj Litave liberalizem vredno znamenje sramote postavil.

— Posnemanja vredno. Petnajst mladih dam iz najbogatejše aristokracije v Petrogradu je sklenilo opustiti lišpanje in nositi le priprosto obleko. Denar, ki ga s tem prihranijo, mislijo obrniti na odgojo ubozih sirot. Do zdaj so si že toliko prihranile, da morejo 19 revnih otrok odgojevati.

— Kaj je vse že nevarno! Dunajska sodnija je konfiscirala pri Jak. Schnabelnu izšli cigaretni papir, na čegar stranicah so tri podobe za boj pripravljenih oseb, v sredi med njimi srbski knez Milan s prisegajočo desnico, v levi pa razgrnjen zvitek papirja z napisom „Bosnija in Ercegovina.“ To se zdi deželni sodniji pregrešek kaljenja javnega miru. —

— Zvest zakonski. Najbolj čuden dokaz „mož-besede“ je dal nedavno v Marylandi človek, ki je ubil ženo, potem pa pred sodnijo izrekel: „Ubil sem jo, ker je nisem mogel dalje trpeti.“ Sodnik ga praša, zakaj se ni rajši dal ločiti od nje; odgovori mu: „Objubil sem pri ženitvi, da bom živel z njo, dokler naju ne bo smrt ločila. Besede pa nisem hotel prelomiti.“ Brezverstvo je po najstrašnejšem storjenem hudodelstvu še čez nesramnost!

— Zmerom več norcev dela blažena nova era! Dunajska norišnica je tako prenapolnjena, da veliko novih norcev ne morejo sprejeti in jih bodo prepeljali v Prago. — Kaj besa — so ne mara zopet jezuiti krivi?!

Eksekutivne dražbe.

13. avg. 3. Jurij Longar-jevo iz Cerknice (505 gl.) v Planini. — 3. Fr. Zalokar-jevo iz Studenca (788 gl.) v Krškem. — 2. M. Dolinšek-ovo iz Sela (2581 gl.) v Litiji. — 2. Tine Vesel-ovo iz Retja (800 gl.). — 2. Fr. Kljun-ovo iz Samostezta (990 gl.), obe v Ribnici. — 2. M. Anceļ-jevo (40 gl.) v Metliki. — 2. Jan. Tomažič-jevo iz Slapa (3005 gl.) v Ipavi. — 2. M. Stepan-ovo iz Bojanje vasi (1102 gl.) v Metliki. —

Naznanilo.

Pri podpisnem se dobé nove iznajdbe mehovi za cerkvene orglje; eden bi zadostoval za 6 do 10 spremenov, drugi za 10 do 18 spremenov, in fisharmonijum, po novi iznajdbi izdelan, ima prijeten in močen glas. Pri mehovih je sapa ravna in ne tresoča se, da, ako je meh še večji, ga zamore vsak 12letni deček goniti. Pri tej ponudbi se zahvaljujem vsim čast. cerkvenim predstojništvom za do zdaj mi skazano zaupanje, in se priporočam na dalje za nove orglje, pa tudi za vsako popraviljanje, po kar mogoče nizki ceni.

Ig. Zupan.

(53-3) orglar v Kropi na Gorenjskem.

Tržna cena preteklega tedna:

Mesta:	M e r n i k							
	Pšenice	Rži	Jčmenca	Ovsa	Turšice	Ajde	Prosa	Soršice
v Ljubljani	2.80	1.75	1.30	0.90	1.65	1.50	1.50	2.00
v Kranji	3.05	2.00	1.85	0.90	1.75	1.50	1.50	—
v Loki	3.00	1.90	1.80	1.00	1.65	1.40	1.55	—
v Novomestu	2.35	1.85	1.10	1.00	1.70	1.60	1.65	2.00
v Sodražici	2.90	—	—	1.00	1.50	1.50	1.65	2.40
v Mariboru	2.25	1.80	1.55	1.05	1.55	1.30	1.65	—
v Ptuj	1.75	1.50	1.50	0.95	1.25	1.15	1.60	—
v Celji	2.35	1.80	1.55	1.15	1.75	1.50	1.70	—
v Celovcu	2.35	1.80	1.35	1.00	1.43	1.05	1.32	—
v Trstu	3.00	1.95	1.40	1.00	1.80	—	—	—
v Zagrebu	2.15	1.75	1.25	0.90	1.25	—	—	—
v Varaždinu	2.00	1.45	—	1.00	1.17	1.05	1.50	—
na Dunaju	3.00	2.20	1.85	1.10	1.70	—	—	—
v Peštu	2.80	1.75	—	1.45	1.60	—	—	—
v Pragi	3.15	2.33	—	1.36	—	—	—	—
v Gradcu	2.30	1.70	1.30	1.03	1.30	—	—	—

Telegrafične denarne cene 6. avgusta.

Papirna renta 70.95 — Srebrna renta 74.20 — 1860letno državno posojilo 112.20 — Bankine akcije 933 — Kreditna akcija 217.20 — London 111.35 — Srebro 101.20. — Ces. kr. cekini 5.28. — 20Napoleon 8.91.

Bolnikom v prid navedemo v sledečem več pohvalnih pisem, ki so najboljši dokazi o izvrstni moči pravega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistečega čaja.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u.
V Hainburgu 21. nov. 1874.

Vaša blagorodnost! Iz hvalečnosti se čutim dolžnega Vam naznaniti, da me je pri Vas narejeni Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čisteči čaj rešil bolezní, ki bi se ne dala po nobenem drugem zdravilu ozdraviti.

Kakor je resnica, pritrjujem s svojim imenom in pečatom, da sem osem mesecev vsak dan rabil ga eno porcijo in bil po tem ozdravljen

božjasti, ki me je že 7 let metala, tako, da sem se je popolnoma znebil, ker me že 14 mesecev ni nobenkrat več vrgla.

Blagovolite to v prid drugih bolnikov po časopisih objaviti.

(L. S.) Ignacij Berger.
O. št. 4218.

Jaz potrjujem, da je osebno mi znani gospod Ignacij Berger, c. k. načelnik telegrafijske postaje v Hainburgu, to pismo pred menoj lastnorčno podpisal.

V Hainburgu tridesetega novembra tisoč osem sto sedemdeset in štiri. Ant. Paravicini l. r.
(L. S.) c. k. notar.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u.
V Altenfeldenu Gor. Avstr. 30. nov. 1874.

Vaš Blagorodnost! Dovoljujem si izreči Vam svojo najprisrčnejšo hvalo, da sem bil tako srečen zvedeti za Vaš Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi, katerega dobivam iz lekarne gosp. Avgusta Hofstätterja v Lincu, dela pri nas veliko dobrega, je vsega čišla vreden in se po našem priporočanju zelo razširja; celo naš gospod dr. Nickl se čudi temu čaju, ker sem čez leto in dan pri njem jemala zdravila, pa je putka in slabost čutnje pri vsem tem postajala čedalje hujša; zdaj pa sem porabila 3 pakete čaja in zdrava sem.

Zares z vsem spoštovanjem Vas pozdravlja
Julijana Kramel, hiš. posest. št. 6.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u.
V Komornu (na Ogerskem) 30. nov. 1874.

Vaša Blagorodnost! Dovoljujem si izreči Vam svojo najprisrčnejšo hvalo, da sem bil tako srečen zvedeti za Vaš Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi. Bog vsega močnejši mi je pripomogel do tega zdravila, ker sem 12 let toliko pretrpel, 3 leta toplice obiskoval; vse, kar se mi je svetovalo, za mazati in pariti, stalo me je mnogo denarja in bolečin, pomagalo pa ni nič.

Se enkrat mojo tisočerno zahvalo za dobri čaj, brez katerega ne bi smela biti nobena hiša, ker on je zdravnik pri njej.

Ker me zdaj toliko ljudi poprašuje, kaj mi je tako hitro pomagalo, moral sem mnogim povedati Vašo adresu. Prosim še, da bi mi vljudno poslali še 4 pakete tega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi, ker ga potrebujem za gospoda mestnega glavarja. Prosim, pošljite mi ga proti poštnemu povzetju.

S spoštovanjem
Jožef Schartner, stavbeni mojster,
(18-22) Wassergasse št. 1196.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchenu pri Dunaji ali v mojih časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravilnika pripravljen, s podukom v različnih jezikih 1. gl., posebej za kolek in zavoj 10 kr. Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Ljubljani pri Petru Lasniku; v Kranji pri K. Šavniku; v Postojni pri Jožefu Kupferschmidu; v Novem mestu pri Dom. Ricoli-u; v Celji pri Baumbacheru, lekarju, Francu Rauscherju, lekarju in Karolu Krisperju; v Mariboru pri Alois Quandestu; v Prassbergu pri Tribucu; v Beljaku pri Matevž Fürstu; v Celovcu pri C. Clementschitsch-u; v Gorici pri Franzonic-u lekarju; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lekarju.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske špecialitete
Gabriel Piccolija,
lekarja v Ljubljani na dunajski cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kdor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlie vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano naravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se s čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje s soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Bliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Grème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špecialno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotiljem in lepotičnim sredstvom, ktera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajžev pulver. Izključljivo iz vegetabilčnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Nezmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskušil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (36-14)